

Polski Związek Logopedów

Zarząd Główny

ul. Raszyńska 8/10, 02-026 Warszawa zg.pzl@logopeda.org.pl
NIP: 712-25-21-399 REGON: 431198505 Bank PKO SA O/Poznań 58 1240 6524 1111 0010 2451 6922

ZG PZL/ III/2021

Warszawa, 6 marca 2021 r.

Szanowny Pan

dr hab. Przemysław Czarnek

Minister Edukacji i Nauki

OPINIA POLSKIEGO ZWIĄZKU LOGOPEDÓW

w sprawie:

projektu „Edukacja dla wszystkich - ramy rozwiązań legislacyjno-organizacyjnych na rzecz kształcenia włączającego dla wszystkich osób uczących się”

Stanowisko PZL:

Zarząd Główny Polskiego Związku Logopedów po odbyciu konsultacji w środowisku **logopedów - specjalistów pomocy psychologiczno-pedagogicznej** oraz analizie zaprezentowanego modelu zmian w obszarze rozwiązań strukturalnych, które dotyczą udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom/uczniom z potrzebami specjalnymi, **wyraża stanowczy sprzeciw wobec proponowanych zmian.**

Największy niepokój środowiska logopedów wzbudziły obszary:

1. Proponowany model edukacji włączającej:

- pomija potrzeby terapeutycznego wsparcia uczniów w normie rozwojowej i wybitnie zdolnych,
- stawia przed nauczycielami niewykonalne zadania i w efekcie może obniżyć jakość kształcenia wszystkich uczniów,
- znacząco utrudni nauczycielom pracę, do której zostali przygotowani.

2. Niezmiernie istotne w sytuacji wdrożenia proponowanego modelu jest zagrożenie nieodwracalnego zniszczenia tworzonej i doskonałej, także w ramach ostatnich projektów unijnych, bazy diagnostycznej i terapeutycznej, która funkcjonuje w poradniach psychologiczno-pedagogicznych/szkołach specjalnych.

3. Obecnie kompetencje kadry poradni psychologiczno-pedagogicznych/szkół specjalnych oraz wyposażenie ich bazy w narzędzia diagnostyczne, pomoce terapeutyczne i dostosowana infrastruktura, umożliwia wielospecjalistyczne wsparcie każdego dziecka/ucznia.
4. W przedstawionym projekcie pominięto logopedów, tym samym nie uwzględniono zaburzeń rozwoju mowy i deficytów kompetencji komunikacyjnych, które towarzyszą większości niepełnosprawnościom. W odróżnieniu od pedagogów, doradców zawodowych czy psychologów, w zakładanym modelu brakuje dookreślenia roli logopedy. Pragniemy zaznaczyć, że jedynie logopedzi mają uprawnienia do diagnozy i terapii zaburzeń rozwoju mowy i języka.
5. Wprowadzenie zmian zakłada kolejny wysiłek organizacyjny, stwarza ryzyko chaosu oraz dodatkowych napięć zarówno wśród odbiorców pomocy, jak i kadry świadczącej pomoc logopedyczną. Odbywać się to będzie kosztem jakości bezpośredniej diagnozy i terapii, które to formy obligują do pracy w spokoju i dobrym kontakcie emocjonalnym. Charakter pracy logopedów stwarza bardzo duże ryzyko przenoszenia różnych zakażeń drogą kropelkową i wymaga wielkiego wysiłku, dodatkowych, pozamerytorycznych działań, aby w dobie pandemii dostosować warunki pracy do funkcjonujących struktur. W opinii naszej i naszych podopiecznych wzorowo wdrożyliśmy dostosowania.
6. Uważamy za konieczne rozszerzenie terminu pomoc psychologiczno-pedagogiczna o człon „logopedyczna”. Wielokrotnie zwracaliśmy się o to do decydentów resortu oświaty, by w obowiązujących aktach prawnych pojawił się termin „pomoc psychologiczno-pedagogiczno-logopedyczna”. Brak tego dookreślenia powodował błędną interpretację zadań i uprawnień logopedów przez decydentów, samorządy terytorialne, rodziców, a także dyrektorów placówek.
7. Połączenie PPP i PCPR, dwóch różnych dobrze funkcjonujących instytucji z jasno określonymi zadaniami, w jeden organ - CDiR, spowoduje chaos kompetencyjny. Ponadto zadania, które określono dla CDiR, mają głównie charakter opiekuńczy, kosztem eliminowania publicznej pomocy specjalistycznej - diagnostycznej i terapeutycznej.
8. Proponowany model, wprowadzając nowe podmioty doskonalące kompetencje specjalistów, m.in. logopedów, nie uwzględnia obecnie funkcjonujących instytucji doskonalących nauczycieli. Aktualnie specjaliści w placówkach oświatowych otrzymują wsparcie Ośrodka Rozwoju

i Edukacji, poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz centrów doskonalenia nauczycieli, korzystają też ze szkoleń prowadzonych przez inne specjalistyczne ośrodki.

9. Wystarczającym i mniej kosztownym czynnikiem, który poprawiłby dostęp do specjalistów, byłoby zatrudnienie większej liczby specjalistów we wszystkich rodzajach placówek oświatowych.

Polski Związek Logopedów popiera stanowiska i dziękuje za podjęte działania:

- związkom zawodowym: Radzie Poradnictwa, Forum-Oświata;
- Komisji Edukacji Związku Miast Polskich (jednocześnie prosimy o uwzględnienie właściwej interpretacji pomocy skierowanej do osób z afazją, czyli zaburzeniem mechanizmów programowania mowy w obszarze ekspresji i rozumienia – F.80 wg ICD-10, z zaznaczeniem kompetencji logopedów).

Ewa Małachowska
Przewodnicząca Polskiego Związku Logopedów

Do wiadomości:

1. Marzena Machalek, Sekretarz Stanu w MEiN, Pełnomocnik Rządu do spraw wspierania wychowawczej funkcji szkoły i placówki, edukacji włączającej oraz kształcenia zawodowego
2. Ewa Tatarczak, przewodnicząca Związku Zawodowego Rada Poradnictwa
3. Sławomir Wittkowicz, Przewodniczący Forum Związków Zawodowych „Forum-Oświata”
4. Przemysław Krzyżanowski, Przewodniczący Komisji Edukacji Związku Miast Polskich
5. a/a